

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
KO/2011/1213

Datum 4 februari 2011
Betreft Wachtlijsten kinderopvang

Hierbij wil ik u informeren over de stand van zaken rondom de wachtlijsten in de kinderopvang. Voor 2010 is een brede meting gedaan waarbij geprobeerd is om zoveel mogelijk de wachtlijsten per gemeente in kaart te brengen. Daarnaast zijn de oorzaken en oplossingen in beeld gebracht.

Uit het onderzoek blijkt dat de wachtlijsten zeer regionaal zijn. De onderzoekers hebben voor ca. 60% van de gemeenten betrouwbare uitspraken kunnen doen over de wachtlijsten. Ongeveer de helft van deze gemeenten heeft geen wachtlijsten. Van de gemeenten met een wachtlijst heeft ca. 70% een wachtlijst van minder dan 20 kindplaatsen. In groot deel van het land zijn er dus geen of beperkt wachtlijsten in de kinderopvang. De wachtlijsten zijn vooral geconcentreerd in (middel)grote gemeenten. In het westen van het land zijn de wachtlijsten het hoogst.

De capaciteit in de kinderopvang is 2010 gestegen ten opzichte van 2009. Ondanks de stijging van 22.400 kindplaatsen in de dagopvang zijn de wachtlijsten met 2700 gestegen naar 16.200 kindplaatsen. De vraag naar dagopvang is dus harder of op andere plaatsen gegroeid dan het aanbod. Dankzij de stijging van het aanbod met 39.200 kindplaatsen in de buitenschoolse opvang zijn de wachtlijsten gedaald met 1700 naar 10.400 kindplaatsen. De wachtlijsten in de buitenschoolse opvang zijn nog nooit zo laag geweest sinds er wordt gemeten.

Ouders hebben vaak een voorkeur voor opvang op maandag, dinsdag en donderdag. Dit worden de voorkeurdagen genoemd. De wachtlijsten worden inclusief voorkeurdagen gemeten. Van de kinderen die op de wachtlijst staan is 18% geheel of gedeeltelijk geplaatst op de niet-voorkeurdagen (woensdag en vrijdag). Deze kinderen niet meegerekend, zijn de wachtlijsten 13.300 in de dagopvang en 8.850 in de buitenschoolse opvang. Als meer ouders gebruik zouden maken van de niet-voorkeurdagen woensdag en vrijdag dan zouden de wachtlijsten dus lager zijn.

Ook uit de analyse van de oorzaken en oplossingen in het onderzoeksrapport blijkt dat de voorkeurdagen de belangrijkste oorzaak van wachtlijsten zijn. De respondenten zien meer capaciteit op die dagen als de belangrijkste oplossing. Ruim een derde ziet ook een oplossing in lagere prijzen of extraatjes op woensdag

en vrijdag. Het belangrijkste probleem bij capaciteuitbreiding wordt het niet beschikbaar zijn van voldoende geschikte accommodaties (zowel bestaand als nieuwbouw) genoemd. De oplossingen uit het onderzoek variëren van het versoepelen van regels, het versnellen van procedures en het beschikbaar stellen van meer gemeentelijke panden tot het hanteren van niet-commerciële huurprijzen voor kinderopvang. Ook het gebruik van school en sport-locaties kan een bijdrage leveren aan de oplossing. Daarnaast ervaart een meerderheid van de betrokkenen de financiering van capaciteitsuitbreiding als lastig, zeker nu voor 2011 de kinderopvangtoeslagen verlaagd worden. De oplossingen hiervoor zitten in de richting van investering vanuit brede scholen en lagere huurprijzen met langere contracten op de scholen.

Datum

Onze referentie

De gesignaleerde problemen zijn volgens de onderzoekers in goed en open overleg op gemeentelijk niveau op te lossen. De gemeente kan volgens hen een belangrijke rol spelen bij de oplossingen door integraal gemeentelijk beleid en de samenwerking tussen kinderopvang onderwijs en sport te stimuleren. De kinderopvanginstellingen verwachten van de gemeenten dat zij het initiatief nemen.

Om die reden zal ik met acht grote steden die zich hiervoor hebben aangemeld een convenant afsluiten. De deelnemende gemeenten zijn Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Amersfoort, Haarlem, Ede en Nijmegen. Met deze steden wordt de afspraak gemaakt dat zij zich inzetten voor de bestrijding van wachtlijsten en daarbij in ieder geval komen tot een integraal gemeentelijk beleid. Daarnaast zal ik de uitkomsten van het onderzoek met de branche en de VNG bespreken.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

H.G.J. Kamp